

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček račun: Ljubljana številka 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 71.

Ljubljana, petek 27. marca 1936

Leto II.

To vem zagotovo: kolikorkrat se z blatom bojujem, naj zmagam ali ne, vedno oblatim se jaz.

Latinski rek

Dnevna pratika

Petek, 27. marca 1936. Katoličani: Rupert. Pravoslavni: 14. marca 1936. Benedikt.

Dežurne lekarne v Ljubljani.
Dr. Piccoli, Tyrševa cesta; Mr. Hočevar, Celovška cesta. Mr. Gartuš Moste—Zaloška cesta.

Vreme

Evropa: Depresija v zapadni ter srednji Evropi. Deloma oblačno ter nekoliko dežja. Visok pritisk z lepim vremenom v ostali Evropi.

Jugoslavija: Prevladuje oblačno na jugu države ter na Primorju, a vedro v ostalih delih države. Dežja ni bilo. Temperatura brez znatnih sprememb. Najnižja Sarajevo 1 C, najvišja Kovičjača 23 C.

Napoved za danes: Vedro na vzhodni polovici, a oblačno na zapadni polovici države. Malo dežja bo na zapadni polovici. Temperatura se bo dvignila. Sonce vzhaja ob 5.36, zahaja ob 17.38.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek 27. marca zaprto (predstava v operi).

Šobota 28. marca Moliere. Izven. Cene od 10 Din navzdol.

OPERA

Petek 27. marca Pot okoli sveta. Red A.

Šobota 28. marca Kavalir z rožo. Red C.

Kino

Sluga: Kapetan Konkaran.
Matica: Žena, ki hoče ljubezni.
Union: Poročnik Bobby.
Šiška: Zmagovalec srca.
Ideal: Straža na meji.

Radio Ljubljana

Petek, 27. marca. Ob 11.00: Solska ura: ob 100 letnici Ciglerjeve »Sreče v nesreči«, g. dr. Kolarič; 12.00: slovenska narodna in umetna pesem (plošče); 12.45: ponočila; 13.15: radijski orkester; 14.00: poročila; 18.00: ženska ura: O tkaninah, ga. Štibernik; 18.20: plošče; 18.40: naši vajenci, g. Pernišek; 19.00: poročila; 19.30: narodna ura

Borza

Za 27. marec

Današnja	povprečna tujega denarja	vrednost Dinarjev
1 hol. goldinar		29.74
1 nemška mark		17.59
1 belga		7.40
1 šv. frank		14.27
1 angl. funt		216.44
1 am. dolar		43.38
1 fr. frank		2.88
1 Kč.		1.81
V privatnem kliringu		
1 avstr. šiling		9.37
1 nemška marka		14.00
1 angl. funt		250.00

Razmah tovarne Titan v Kamniku — Naši v Ameriki — Intervencija glede Bate — Tragična usoda milijonarke — Poročen z maverico — Živ mrtvec pred sodniki — Pariz v mrzlici — V kaščo je hodil po denar —

Novo bombardiranje

Pot proti jezeru Tana odprta?

Asmara, 26. marca. T. O. poroča: Na vseh bojiščih vlada velika aktivnost italijanske aviacije, ki neprestano bombardira abesinske oddelke. Danes je bila bombardirana cesta med Hararjem in Džidžigo.

Na severni fronti se vrše ljuti boji, posebno v zapadnem delu fronte, kjer so Italijani pregnali Abesince v beg ter prekoračili reko Takaze, tako da je sedaj pot proti jezeru Tana skoraj prosta.

Na ogadenski fronti so italijanska letala včeraj popoldne zopet bombardirala stan rasa Nasiba in ga popolnoma razdejala. Po nekih vesteh so v teku bombardiranja Italijani napadli Abesince in jih pognali v beg ter zasedli Kurati. Tudi ob reki Fafan so Italijani znatno napredovali.

Spet incident na Daljnem Vzhodu

Ruska verzija o spopadu

Tokio, 26. marca. o. Z ozirom na zadnji incident na sovjetsko—mandžurski meji je vojno ministertvo izdalo sledeči komunikat: Sovjetski oddelki so pri kraju, ki se nahaja 12 milj jugovzhodno od Kumčumu, prekoračili mejo ter napadle japonske obmejne stražarje. Vnel se je boj, v katerem je padlo nekaj oficirjev in vojakov. Japonski stražarji so kmalu nato dobili ojačenja. Popoldne so sovjetski obmejni stražarji zopet prekoračili mejo in napadli japonske stražarje, ki so morali tudi odgovoriti z ognjem.

Moskva, 26. marca. s. Veliko ogorčenje je vzbudil nov incident, ki se je odigral včeraj dopoldne na tromeji med Rusijo, Mandžurijo in Korejo. Sedem japonskih vojakov je prekoračilo sovjetsko—ja-

ponsko mejo in zašlo 260 metrov v notranjost sovjetske države. Tu so pričeli streljati na sovjetske graničarje, ki so tudi pričeli streljati. Streljanje je trajalo okoli 40 minut, nakar so Japonci zbežali v smeri proti Kumčumu. V boju sta padla en japonski oficir in en vojak. Popoldne je isto mesto prekoračil drug japonski oddelk, oborožen z mitraljezi in iz osvete pričel streljati na sovjetske graničarje. Boj, ki se je nato razvil, je trajal do večera, nakar so se Japonci umaknili v Mandžurijo. Sovjetski ambasador v Tokiu Jurenjev je še isti večer dobil instrukcije glede protesta pri vladi Sovjetskega združenja, da se krivce kar najstrožje kaznuje in da vlada poskrbi, da bo enkrat konec teh obmejnih incidentov.

Nemka Marta Genenger, ki je izboljšala svoj nemški in evropski rekord v pršnem plavanju na 200 m od 3:00.8 na 3:00.5 minute.

Nove baze USA

Newyork, 26. marca. g. V Tihem oceanu namerava USA kolonizirati puste, dosedaj nenaseljene talske baze. Na teh otokih se bodo sedaj zgradile hiše in ceste ter otoke, ki jih misli preurediti v le-aerodromi.

Piemontska princesa gre v Afriko

Neapelj, 26. marca. p. Danes ob 18. uri odpotuje v Vzhodno Afriko s parnikom »Cesarea« piemontska princesa, žena prestolonaslednika Umberta.

Nov plesalni rekord

Buenos Aires, 26. marca. ba. Znanemu nemškemu alpincu Linuku je uspelo, da se je povzpel na najvišji vrh ameriškega kontinenta Akonkagu (7004 m), kjer je zasadi argentinško zastavo, nemško s kljukastim križem in olimpijsko.

Schuschnigg doma

Dunaj, 26. marca. u. Iz Rima sta prispela zvezni kancelar dr. Schuschnigg in zunanji minister Bergr-Waldenegg. Na kolodvoru so ju pričakovali člani vlade in osebje talijanskega in madžarskega poslaštva na Dunaju.

Reforma zavarovanja v Avstriji

Dunaj, 26. marca. u. Radi težko zavarovalnega društva »Fenix« se doznava, da je ministrski svet, ki se je včeraj sestal takoj po prihodu dr. Schuschnigga iz Rima, sklenil, da izda štiri zakonske dekrete o reformi vsega sistema zavarovanja v Avstriji. Posebno se bo to tikalo vprašanja o izplačevanju premij zavarovalnih društev.

V starih romanah smo včasih brali, da so deklice »pripravale« komu v naročje. V Ameriki so vpeljali kot najnovejšo modno norost čevlje za ženske s prožnimi petami. Namesto navadne pete imajo čevlji prožna peresa. Tako je ameriška čevljarska industrija uresničila sanje poetov, ki so njega dni videli, kako so lepe žene z navadnimi petami kakor angeljci od kod prifrčale . . .

Najnovejša poročila glej na strani 7.

Gospodarske vesti

Zagreb — turistično mesto. Zagrebški gospodarski krogi so z županom na čelu začeli živahno akcijo za proglasitev Zagreba kot turističnega mesta. Tozadevni predlog je občina že poslala banovini.

Grški in turški trgovci — gospodarsko upanje? V Novem Sadu je bil konec tedna prvi spomladanski sejem, na katerem je vladala prav živahna kupčija. Posebno je bilo prodane mnogo živine, toliko, da kmetje že nekaj let ne pomnijo tako dobre kupčije. Kupec so bili za konje predvsem grški in turški trgovci, ki so prišli na sejem v nenavadno velikem številu.

Vlagatelji propadle banke zahtevajo svoj denar. V Beogradu so se te dni zbrali na sestanku vlagatelji nekdanje Gostilničarske banke, ki je propadla. Na tem sestanku so si izbrali poseben odbor, ki mu je določena naloga, da pri upniškem odboru najodločnejše spregovori, naj se vlagateljem izplačajo vloge iz vsote, ki je bila dobljena s tem, da so bila prodana posestva članov upravnega odbora banke, ki so jamčili za varnost vlog.

Železniška proga Varaždin—Koprivnica se gradi v pospešenem tempu. Trenutno dela na terenu 400 delavcev, katerim pa se bo priključilo še večje število delavcev. Dolžina nove proge bo znašala 42 km in bo zgrajena v kratkem. Vse delo teče prav gladko, edina sporna stvar pa je postalo vprašanje eksproprijacije zemljišč, pri katerem se tamošnji kmetje odločno poganjajo za primerne cene.

Obtoko novčanic Norodne banke se je v času od 15. do 22. t. m. zmanjšal za 42.921.580 dinarjev in je znašal 4 milijarde 823 milijonov.

Zborovanje slovenskih industrijalcev. Jutri bo občni zbor Zveze industrijalcev za dravsko banovino. Za zbor vlada veliko zanimanje, ker je namreč na dnevnem redu tudi sprememba pravil, za kar pa so mnenja deljena. V smislu predvidene izpremembe pravil, se bo Zveza industrijalcev izpremenila iz prisilne organizacije spet v prostovoljno.

Likvidacija »Kovnice« d. d. Znani škandal, ki ga je izzval direktor tega podjetja s kovanjem nepravilnih petdesetdinarskih kovancev, je dal upravi povod, da je za 28. t. m. sklicala izredno skupščino delničarjev. Skupščina bo razpravljala zlasti o predlogu glede likvidacije in o direktorju, ki je ponarejal denar.

Trgovinski sporazum z Norveško. V Beogradu se že nekaj dni mudi norveški gospodarski stokovnjak Johanness, ki navezuje stike z našimi gospodarstveniki in pripravlja teren za trgovinski sporazum med našo državo in Norveško. Iz poučnih krogov poročajo, da so tozadevna pogajanja v ugodnem teku.

Tekstilna industrija in sankcije. Pred uvedbo sankcij je Italija izvažala v našo državo zlasti bombaž in predivo. Po sankcijah pa so se morale naše predilnice obrniti za sirovino na CSR, ki pa je odredila tako majhen kontingent prediva, da so mnoge predilnice prišle v težak položaj zavoljo pomanjkanja sirovine. Tozadevno vprašanje še ni rešeno, vendar pa sporočajo, da se bo to zgodilo v okviru gospodarskega sodelovanja držav Male antante.

Tranzitni promet skozi našo državo se je v preteklem letu v primeri s prejšnjimi leti znatno povečal. Lani je znašal 2.672.664 ton ali 267.264 vagonov. Največji tranzit prihaja iz Srednje Evrope.

Viničarija zgorela

Poljčane, 24. marca. Gori, gori... so razglasili v ponedeljek iz sosednje Hošnice v Poljčanah. Gasilci so takoj odbrželi z motoriko na kraj nesreče, toda viničarija je bila že speljena. Tako hitro je opravil svoje delo ogenj, ki mu je pomagal veren drug veter. Bil je ta dan tak veter, da bi lahko zgorela vsa vas, če ne bi bilo vrlih gasilcev, ki so omejili požar.

Zrtev požara je postala viničarija Jožeta Spanringa. Njegova sestra je kurila v krušni peči. Vnele so se saje v neometenem dimniku in nesreča je bila na mah tu. Sosedje so jedva rešili otroke, živino in nekaj obleke. Pogorelec ni bil zavarovan.

Omahnila je v globino

Zagreb, 25. marca. Včeraj okrog 2. ure se je primerila težka nesreča v Deželicevi ulici. Tedaj je 22 letna služkinja Režika Meštovičeva umivala okna v II. nadstropju neke hiše.

Čeprav je predpisano, da morajo biti osebe, ki z zunanje strani snažijo okna v višjih nadstropjih, zavarovane s pasom, jih je malo, ki se po tem predpisu ravnaajo. Tudi delodajalci se ne brigajo dosti za izpolnjevanje tega predpisa.

Tako je tudi Režika snažila okna in visela visoko v II. nadstropju kakor lastavica. Nenadoma pa je izgubila ravnotežje in omahnila v globino. Po čudnem naključju je ostala vzlic padcu iz take višine na trdi tlak še živa. Dobila pa je nevarne notranje poškodbe in si je zlomila tudi desno roko.

Reševalci so takoj prihiteli na kraj nesreče in služkinjo z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico. Njeno stanje je zelo resno.

Nesreče

Ljubljana, 26. marca. V naši bolnišnici so danes iskali pomoč številni ponesrečenci. Vodnik Ivan, posestniški sin od Sv. Križa pri Litiji, je sekal drevje v gozdu. Sekira mu je pa tako nesrečno spodletela, da se je Vodnik usekal v desno koleno.

Kokalj Franc, triletni sinček delavca iz Tržiča, se je igral doma. Zlezal je na stol ter padel. Pri tem je dobil poškodbe po roki, ki je najbrže zlomljena.

Gregorc Franc, posestnikov sin, je šel iz šole. Da bi si skrajšal pot, je deček zlezal zadaj na voz. Nesreča je hotela, da je deček padel pod voz; kolesa so mu strla obe nogi. Deček ima precej hude poškodbe.

Kink Marijeta, štiri letna hčerka posestnika in čevljarja iz Tržiča, je koracala po stopnicah in padla ter si zlomila levo roko.

Smolej Primož, delavec iz Tržiča, je branil svojega sina pred napadalci. Očeta in sina so napadali nevarno ranili v prsa, posebno očeta poškodbe so težje, ker ima prebodeno levo stran prsi.

Hupmannova zadeva

Trenton, 26. marca. e. Hauptmann je poslal drugo prošnjo za pomiloštev. Prva prošnja za pomiloštev je bila odbita z 11:1.

Avtomobilist, ki je moral ob nedavnih katastrofalnih poplavah v Ameriki prepustiti svoj avto valovom, da si je rešil življenje

DOLENJSKE NOVICE

Poleg vsakdanjega kruha — še drobija

Napaka dolenskega kmetijstva obstoja tudi v tem, ker kmetije še vedno odklanjajo vsako izobrazbo umnega gospodarstva, živinoreje, sadjarstva itd., in celo se pripelji, da očetje svojim sinovom branijo posejanje raznih tečajev, predavanj in strokovnih šol, češ, da so nepotrebne novotarije. Dolenjsko kmetijstvo pod takimi pogoji ne more napredovati in škoda, ki nastaja, je velika. Vse to kaže, da je dolenski kmet še vse preveč vezan na stare metode, čeprav so danes povsem drugačne razmere, kot nekdanj. Včasih je kmetovalce kril vse svoje potrebe v naturi. Zato pa ni imel denarnih izdatkov; saj je celo davke, dneve in druge potrebščine kril s svojimi pridelki. Danes pa donajajo — kar smo že zadnje ugotovili — dolenske kmetije komaj za prehrano, vse druge potrebščine in izdatke pa mora kmet krčiti z denarijem. Če pa denarja ni, je življenje težko!

Nedavno je neki poznavalec dolenskega kmetijstva napisal našim kmetovalcem, da morajo vse gospodarstvo urediti tako, da bo poleg vsakdanjega kruha donajalo tudi še dovolj drobija! Da se pa to doseže, je treba kmetovalce šele vzgajati in jih navajati na to, da bodo v svojih okoliših gojili predvsem tiste panoge, ki največ donajajo v gotovini. Z umno živinorejo, vinogradništvom in sadjarstvom si mora dolenski kmet opomoči. Dokler bo pa na primer naš kmet uvažal iz industrijske države Nemčije plemensko živino, mu bo pa še vedno slaba predla. O vsem tem poučiti dolenskega kmeta pa je dolžnost naše javne uprave, ki naj s pomočjo kmečko-nadaljevalnih šol dvigne kmetijstvo. Le z obveznimi kmečko-nadaljevalnimi šolami za odraslo kmečko mladino bomo zavrgli zastarelo načelo: česar ni znal moj oče, tega tudi meni ni treba, ker mladina mimo znanja, ki ga bo v teh šolah pridobila v praktičnem življenju, ne bo mogla nič.

O mokronoški pošti. Mokronoščanje prosijo poštno direkcijo, da napravi pri mokronoški pošti končno že red. Pisemska pošta se dostavlja zelo neredno in so tržanje že navajeni, da prejemajo na primer dnevno časopisje šele naslednji dan ali pa še kasneje. Torkovo številko »Glasa naroda« so Mokronoščanje prejeli šele kasno popoldne, ker je bil baže poštni sel ta dan preobremenjen z drugimi dostavitvami in je vse izvode našega lista tega dne odložil, kot neujne za dostavo, na naslednji dan. Poštno upravo torej prosimo, da mokronoški želji po ureditvi poštnih razmer ugoditi.

Otrok v vrelem lugu

V Gornjem Vrapču je družina Ivana Boljana zadela huda nesreča. Boljanova žena je na študiju grela lug. Kraj matere se je v kuhinji igral njen dveletni sinček Lojzek.

Boljanova je za trenutek po opravih odšla iz hiše. V njeni odsotnosti se je dete skobacalo k štedilniku in zgrabilo za posodo z vrelem lugom. Posoda se je prevrnila in vrela tekočina se je razlila po otrokovem životu. Čez malo časa je Lojzek radi opeklin v hudih mukah izdihnil.

Starši so javili nesrečo oblastem, ki bodo zdaj ugotovile preiskavo, če jih zadene pri tem kaj krivde.

Nove poplave v Ameriki

New York, 26. marca. K. V Pensilvaniji in v zapadni Virginiji so vode zopet narasle in poplavile vse ozemlje. Število človeških žrtev je dosedaj naraslo preko 200 oseb.

Oglasi v našem listu so poceni in uspešni

NAJNOVEJŠA POROČILA

Pomorski sporazum

London, 26. marca, n. Sklenitev pomorskega sporazuma je bila sprejeta v vseh krogih z velikim zadovoljstvom.

Pariz, 26. marca, n. V diplomatskih krogih je novi pomorski sporazum sprejet z velikim zadovoljstvom, posebno, ker je dogajano, da je francoska delegacija, ki so jo zastopali Corben in admiral Rober, dosegla, da je bilo sprejetih več njenih predlogov. Tako je dosegla, da bodo vse sile podpisnice tega pomorskega sporazuma druga drugi vsako leto poslale obvestilo o spremembah v mornarici glede gradnje novih ladij. Ta predlog je bil sprejet istočasno z

nekim drugim predlogom italijanske delegacije. Francoski predlog o višini tonaže, ki določa 27.000 ton kot maksimum za linijske ladje, je bil odbit. Sprejet pa je bil predlog glede kalibra topov tipa 35.6 in 42.6. Poleg tega so v pomorski sporazum vnešene tudi druge klavzule, ki jih je predlagala francoska delegacija.

Newyork, 26. marca, k. Senator Pittmann se je izrazil, da bo v senatu prišlo o priliki ratifikacije pomorskega sporazuma do živahne diskusije. Senator Pittmann je mišljenja, da je radi nepristanka Italije in Japonske ta sporazum znatno oslabiljen.

Nemški odgovor šele v torek

London, 26. marca, n. Razgovor angleškega zunanega ministra Eden z nemškim ambasadorjem von Ribbentropom je trajal skoraj poldruge uro. Na tem razgovoru se ni dosegel nikakršni sporazum ter je stališče nemške delegacije ostalo isto kot prej, to je negativno. Von Ribbentrop je naglasil, da ostane Hitler še nadalje pri svoji zahtevi in da odbija vse točke, ki so predvidene v angleški »beli knjigi«. Med tem se zahteva z angleške strani, da se Nemčija

obveže, da ne bo gradila nikakih trdnjav v demilitarizirani coni, četudi odbije predlog, po katerem naj bi mednarodni policijski oddelki začasno zasedli bivšo demilitarizirano cono.

Pri nadaljnjem razgovoru je von Ribbentrop naglasil, da je Hitler 21. maja 1935. leta ponudil Franciji sporazum, ki pa ga je odbila.

Nemška vlada se bo v nedeljo sestala k seji, na kateri bo sprejel odgovor, ki ga misli Hitler poslati v torek v London.

Debata o kolonijah

London, 26. marca, n. Včeraj je zgornja zbornica pretresala vprašanje glede razdelitve surovin. Mnogi govorniki so podčrtali neenakost v pogledu prekomorskih kolonijalnih posestev, ki so glavni dobavitelji surovin. Na ta izvajanja je odgovoril lord Playnes, državni podsekretar v ministrstvu za kolonije, ki je posebno naglasil, da Italija in Nemčija lahko brez vsakih zaprek sodelujeta v trgovini z britanskimi kolonijami pod istimi pogoji kot britanski državljani. Obe državi imata dovoljenje, da pošljata svoje državljane v teritorij angleških kolonijalnih posestev. Ker je torej to že določeno, se angleška vlada s tem vprašanjem ne bo več bavila, posebno pa že zato ne, ker Nemčija zavzema napram vsem angleškim predlogom za rešitev sedanje krize v Porenju negativno stališče. Radi tega nemškega zadržanja ne more nikakor pritj do koristnih diskusij glede kolonialnega problema. To, kar želijo Italija, Nemčija in Japonska, to ni več takozvana enakopravnost za njihove državljane, temveč izključuje angleško pravico do eksploatacije gotovih teritorijev.

Proračun pred senatom

Beograd, 26. marca. — Včeraj dopoldne je senat nadaljeval načelno razpravo o proračunu. Po prečitani interpelaciji senatorja gospoda Ivana Hribarja glede železarne v Zenici je senator Jovo Banjanin kot zadnji govornik zaključil načelno debato.

Govor Banjanina

Iz njegovega govora posnemamo nekaj važnejših odstavkov: Poročilo večine finančnega odbora ne spreminja niti za eno para državnega proračuna. Spremenjene so le one odredbe v finančnem zakonu, za katere tam ni mesta. Spričo tega morajo odpasti vse klevete, da se ovira proračunsko delo. Nekateri so bili v skrbeh, da bi moglo priti do ex lex stanja, ako senat ne sprejme finančnega zakona v nespremenjeni obliki. Prepričan sem, da bi bila vsa nar. skupščina zadovoljna, če bi se ji znova predložila proračun in finančni zakon.

Obći problemi naše politike

Nato je govoril o obćih problemih naše državne politike in na prvem mestu o vprašanju demokracije. Pri nas vsi govorijo o njej, vsak pa si pod njo kaj drugega predstavlja. Posebno je poudaril dejstvo, da je v vseh državah, kjer vlada zares demokracija, kakor n. pr. v USA, v Angliji, v ČSR itd., vsako delo proti edinstvu države po zakonu zabranjeno in onemogočeno. Tudi naši državi je potrebna demokracija in mi jo hočemo, toda

jugoslovansko nacionalno demokracijo. Ako se demokracija razume kot olajšanje razdiralnega dela proti zgraditvi te države, se mora taka demokracija sprejeti z največjo skepto. Demokracija, ki ne služi učvrstitvi in okrepitvi te države, ni demokracija, temveč sredstvo in orodje za druge namene.

O klerikalizmi

Pri nas so največji propagatorji demokratizma klerikalci, torej zastopniki one politike, ki se je porodila in formirala na osnovi totalitarne hierarhičnega organizma. Strogo je treba razlikovati cerkev in vero od klerikalizma. Pri nas imamo različne klerikalizme: muslimanskega, pravoslavnega in katoliškega. Najvažnejši je oni, ki dobiva navodila za svoje delovanje izza meja naše države. Verska strpnost ni v nobeni državi bolj potrebna kakor Jugoslaviji. Bilo bi prav, da bi prišlo čimprej do ratifikacije konkordata, ki določa baje posebno zaščito za takozvano

»katoliško akcijo.« Če bi se katoliška akcija omejevala samo na poglavitve verskega življenja, bi se pač ničče ne uprl temu njenemu ravnanju. Pri nas pa je katoliška akcija že razvila zelo aktivno in velikopotezno politično borbo.

V nadaljevanju svojega dolgega govora se je nato senator Banjanin dotaknil še drugih problemov naše državne politike, zlasti podrobno pa je obravnaval politiko in taktiko Združene opozicije, kateri je očital pomanjkanje vsakega jasnega programa. Končal je z izjavo, da proti vladi ne more zavzeti drugega stališča, kakor ga je zavzela večina finančnega odbora. Zato bo glasoval za poročilo te večine.

Proračun v načelu sprejet

Načelna razprava je bila s tem zaključena. Po poimenskem glasovanju je proglasil predsednik senata dr. Tomašić, da je za proračun v načelu glasovalo vseh 70 prisotnih senatorjev.

Podrobna proračunska razprava

Po polurnem odmoru se je pričela podrobna razprava o proračunu. Proračun vrhovne državne uprave je bil sprejet z vzklikom. Brez debate je bil sprejet tudi proračun pokojnin in invalidnin. Prav tako je bil sprejet tudi proračun državnih dolgov.

Sledil je daljši ekspozicija zastopnika ministra pravde Dragiše Cvetkovića, ki se je med drugim dotaknil novih zakonov, ki jih pripravlja vlada v

tem resoru. Tako je že domala izdelan zakonski predlog o sodnikih, ki naj bi povzdignil naše sodstvo. Pred nar. skupščino se nahaja tudi predlog novega trgovinskega zakonika, ki je izdelan po najmodernejših načelih. Predlog obćega državlanskega zakonika še ni dobil končne oblike, ker so se pojavila zelo nasprotujoča si

(Daleje na str. 8.)

NA VELIKI POMLADANSKI MODNI REVIIJI

OBRTNISKEGA DRUŠTVA
V LJUBLJANI

sodelujejo in vabijo na ogled

Damski saloni:

- Bazancina Ruža, Gajeva ul. 6/I.
»Danica«, Pelc Danica, Aleksandrova cesta 2.
»Hity« d. z. o. z., Kongresni trg 13/I.
Kanceler Irena, Šelenburgova ulica 7/I.
Kuclar Lina, Knafljeva ul. 4.
»Lady«, Živec Ema, Tyrševa 1a/III.
Pučnik Anka, Šelenburgova ulica 1.
Ravnihar Malči, Gajeva 3.
Renčelj Vida, Kongresni trg 15/II.
Selan Olga, Sv Petra cesta 95.
Seljak Fani, Miklošičeva c 16/II.
Sever Živka, Bleiwešova c. 3/II.
»Vogue«, Ravnihar Danica, Aleksandrova cesta 16/I.

Krojaški saloni:

- Bahor Mihael, Šelenburgova ulica 6/I.
»Chevalier«, Boc Josip, Tavčarjeva ulica 4.
Dovžan Ivan, Sv. Petra c. 81.
Iglič Fran, Pražakova ul. 10.
Jelovšek Josip, Kongresni trg 8.
Lombar Alojzij, Celovška cesta 53.
Pučnik K., Šelenburgova ul. 1.

Modistinje:

- »Chica«, Kajfež Marija, Wolfova ulica 3.
Gregorc Stana, Jančigar, Šmartinska cesta 6/I.
»Klobuček«, Podboj M., Gajeva ulica (pasaža nebotičnika).
Klopčar Mira, Kongresni trg 4.
Slabina Marija, Gosposka ul. 5.
Stegnar Ivanka, Stritarjeva ulica 9.
»Truda«, Peteln Truda, Aleksandrova cesta 5.

Krznarstvo:

Roth L., Mestni trg 5

Saloni steznikov:

Salaj Irena, Tyrševa c. 1a/II.
Stuzzi Matilda, Tavčarjeva ul. 4.

Čevljarji:

Ješe Janko, Miklošičeva cesta 36.
Mulej Lovro, Frančiškanska ulica 8.
Peternel Mihael, Krakovski nasip 10.
Zalokar Alojzij, Mestni trg 19.
Zarnik Alfonz, Gajeva ul. 9.

Galanterija:

Slatnar J., Šelenburgova ul. 6.

Modne potrebščine:

Kette I., Aleksandrova cesta.
Lesjak V., Šelenburgova ul. 3.
Soss K., Mestni trg.

VIŠI V LJUBLJANI.

Oglašuj v „Glasu“

Pri g i h t u, sladkorni boleznin in zaprtju poizkusite znamenito Rogoško mineralno vodo »Donata« vreleca. Vprašajte Vašega zdravnika!

Reg. pod br. 53/936

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA!

Kdor seje — žanje! Mala vloga — velik dobitek! Kdor tvega — dosega
Kdor igra — dobi!

Pomnite! Tudi 32. kolo ima 9 velikih dobitkov. Navečja premija Din 2,000.000.— Z mogočo spojitvijo premij največji dobitek v najsrečnejšem slučaju Din 3,700.000.—

Po tem takem imate zelo lahko tudi Vi svojo hišo z lepim vrtom in moderno urejenim stanovanjem, svoj avto, da poletje preživite na našem sinjem Jadranu, na lepih gozdnatih slovenskih planinah ali v kakem slovitem domačem kopališču, da potujete okrog sveta in spoznate in uživajte vse zemeljske lepote, da sebi in svoji družini zagotovite srečnejše in zadovoljnejše življenje — ako vložite samo Din 50.— mesečno in si tako tudi za 32. kolo nabavite srečno srečko pri znani najsrečnejši prodajalni KONSTANTINA L. JEŠIČA-BATLIJE, BEOGRAD, Zanatski dom Pošt. pred. 152.

Ne pozabite! Žrebanje I. razreda 7. in 8. aprila 1936. Zato naročite takoj z dopisnico novo srečko, katera se Vam takoj odpošlje z načrtom in ček. položnico.

➔ Diskrecija zajamčena! Vse dobitke izplačujem takoj brez vsakega odbitka. ➔

mnenja, ki jih bo treba izravnati. Minister je nadalje podal statistiko naših sodišč in je pri tej priliki zlasti opozoril na slabo stanje naših sodnih postopij, ki je ponekod tako, da poslopja ne morejo ustrezati potrebam. Tozadevni krediti so znatno premajhni.

V debati o tem proračunu je govoril senator Šilović, nakar je bil proračun pravosodnega ministrstva sprejet.

Sprejeti so bili včeraj tudi proračuni prosvetnega, zunanjega, notranjega in finančnega ministrstva. Pri razpravi o proračunu prosvetnega ministrstva je prišlo do zanimive polemike med ministrom Štoševićem in senatorjem Puclem zaradi učiteljskih premesti-

tev. V debato o proračunu zunanjega ministrstva sta posegla senatorja Ivan Hribar in Andjelinović. Odgovoril jima je zunanji minister in predsednik vlade dr. Stojadinović. K debati o proračunu notranjega ministra se ni javil nihče. Proračun vojnega ministrstva je bil sprejet z velikim aplavzom.

Nov senatorski klub

V ministrski sobi senata je bila večeraj popoldne konferenca nekaterih senatorjev, ki so ustanovili nov klub senatorjev z imenom Delovni klub. Za predsednika je bil izvoljen senator Milan Simonović, za podpredsednika pa dr. Ante Pavelić in dr. Karamehmedović, za tajnika Djuro Kotur, za blagajnika pa Georg Grassel.

Debata o Kruppu in Zenici

Interpelaciji, ki jo je vložil senator Ivan Hribar na predsednika vlade glede udeležbe tvrdke Krupp iz Essena pri železarni v Zenici, je bila priznana nujnost. Zato je nanjo predsednik vlade takoj odgovoril.

Interpelacija postavlja ta-le vprašanja:

1. Ali ima po pogodbi s kraljevsko vlado tvrdka Krupp iz Essena dobiti določen del delnic zeniške železarne in v pozitivnem primeru, v kakšnem obsegu?

2. Ali ima po pogodbi tvrdka Krupp iz Essena prevzeti vse ali le delno obratovanje železarne v Zenici in v pozitivnem primeru, v kakšnem obsegu?

3. Ali hoče kraljevska vlada poskrbeti, da se s takim obratom železarne ne spravijo v propast ostale tri železarne v državi (na Jesenicah, v Štorah pri Celju in v Guštanju)?

4. Ali je zagotovljeno, da bodo pri železarni v Zenici prvenstveno nameščeni domači direktorji, inženjerji, mojstri in kvalificirani delavci?

Odgovor predsednika vlade

Predsednik vlade je na ta vprašanja podrobno odgovoril. Na prvo vprašanje je poudaril, da ni vlada s podjetjem Krupp iz Essena sklenila nobene pogodbe. Ta pogodba se pripravlja med Kruppom in zeniško delniško družbo, v kateri ima sicer država večino delnic, vendar pa to ne predstavlja vlade same.

Na drugo vprašanje je odgovoril, da se Kruppu ne bo odstopilo absolutno nikako obratovanje, niti delno niti celotno.

Na tretje vprašanje je poudaril, da tehnični ustroj, ki se ima v Zenici nanovo urediti v velikem obsegu, ne bo tangiral interesov in obratov drugih železarn, ki valjajo železo v manjših profilih, kakor ga bodo v Zenici.

Na četrto vprašanje je odgovoril, da je podjetje Krupp dobilo samo naročilo, da dobavi gotove stroje, ki ostanejo pri nas, ne bo pa v Zenici imenovan niti eden njen inženjer ali mojster ali delavec. V Zenici se bodo izdelovali samo nosilci za mostove in tračnice za železnice z večjim profilom.

Kr. vlada smatra, da je treba napraviti konec z dosedanjim sistemom v naši gospodarski politiki, ko smo izvažali naše sirovine v tujino in šele od tam uvažali spet predelane sirovine nazaj.

Senator Hribar se je z odgovorom predsednika vlade zadovoljil.

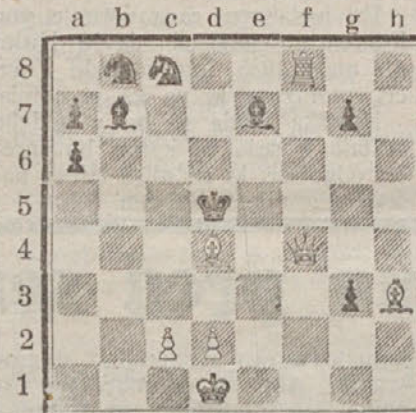
Kanya se vrača

Rim, 26. marca. i. Danes zjutraj je odpotoval v Budimpešto madžarski zunanji minister Kanya. Na rimskem kolodvoru se je poslovil od njega državni podtajnik v ministrstvu zunanjih poslov Suvich kakor tudi oba madžarska poslanika v Rimu pri Kvirinatu in Vadikanu ter osobje poslaništev.

Š A H

PROBLEM 3.

S. Steiner

Mat v štirih potezah.

Rešitev problema 2:

- a) 1. Le4—a8, b4—b3. 2. Sd6—b7, Kd4—d5. 3. De2—e4 mat.
b) 1. . . . . , Kd4—c5, sledi 2. De2—e3+ itd.

Za mojstrski turnir, ki bo od 5. do 25. aprila v Novem Sadu, ki ga priredi Novosadski šahovski klub in ki je posvečen spominu umrlega profesorja Miodraga Kondića, organizatorja lanskega I. nac. mojstrskega turnirja v Beogradu, so se doslej pojavili mojstri Vasja Pirc (Maribor), Borislav Kostić (Vršac), dr. Petar Trifunović (Bajina Bašta), Mirko König, Vasilije Tomović, Ozren Nedeljković, Sava Vuković (vsj Beograd), Mirko Schreiber (Subotica), Mirko Broeder (Novi Sad) in prvak Novosadskega šah. kluba Nikola Kulžinski. — Od inozemskih gostov se udeleži turnirja bolgarski mojster Gešev in po en mojster iz ČSR. in Poljske.

Slovenska šahovska zveza priredi veliki brzoturnir v nedeljo 5. aprila Udeležilo se bo tega brzoturnirja nad 100 šahistov iz dravske banovine. Igrali bodo najprej v skupinah in nato za končni placement. Udeležijo se lahko tega brzoturnirja tudi nevezani šahisti.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

VSE DENARNE ZADEVE

terjate v hranilnih knjižicah vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje (vojno škodo)

NAKUP IN PRODAJA

Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

IZPOSLUJE IN VNOVCI

vse hranilne knjižice takoj v gotovini in hranilne knjižice na varno vknjižbo na mesečno odplačevanje v gotovini v polnem znesku in jamstvu.

VLAGATELJI IN DOLŽNIKI

Obrnite se v gornjih zadevah na spodnji naslov. Zanesljive nasvete glede nakupa, prodaje in naložbe kapitala Vam daje brezplačno in jamči za strogo solidno izvedbo v vseh poslih.

ALOJZIJ PLANINSEK

bančna poslov. pisarna,

Ljubljana, Beethovnova ulica 14/II. Telefon 35-10.

Vrtna prst

v vsaki množini razpolago. — Informacije pri vratarju frančiškan. samostana v Ljubljani.

GOSPODIČNO

sprejem na stanovanje takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Glasa naroda«.

38-55

je številka, katero pokličite pri naročevanju svojih

oglasov

v »Glasu naroda«